

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

dosar nr.2rc-316/15

prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău (judecător S.Dimitriu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători: N.Budăi, I.Muruianu, A.Pahopol)

DECIZIE

15 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii:

Tatiana Vieru, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „MAX-HOUSE”,

în cauza civilă la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „NAYADA SE” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MAX-HOUSE” privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „MAX-HOUSE” pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel,

a c o n s t a t a t:

La 29.04.2014, reclamantul SRL „NAYADA SE” s-a adresat în judecată împotriva pârâtului SRL „MAX-HOUSE” prin care a solicitat încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că potrivit contractului nr.31-12 din 12.06.2012, reclamantul și-a asumat obligațiile de a executa lucrările de construcție și montaj privind instalarea fațadei din sticlă la obiectul amplasat pe str. Bernardazzi 66, mun. Chișinău, iar pârâtul și-a asumat obligațiile de plată a costului lucrărilor care în baza contractului a constituit 115000 Euro și lucrări adăugătoare de 236,78 Euro.

Reclamantul a menționat, că la 02.08.2013 a finisat lucrările prevăzute în contractul indicat, părțile au semnat actul lucrărilor executate, inclusiv lucrările adăugate, iar conform p.4.1. din contract, beneficiarul achită costul lucrărilor.

Reclamantul a invocat, că pârâtul nu a îndeplinit obligațiile asumate, respectiv nu a efectuat plata pentru serviciile prestate în temeiul contractului, achitând parțial costul lucrărilor îndeplinite în sumă de 275,72 Euro, ce se confirmă prin actul de verificare, restanța datoriei constituind 29961,06 Euro.

Reclamantul a menționat, că la situația din 11.11.2013, pârâtul avea datoria de 485873,82 lei pentru volumul lucrărilor efectuate potrivit contractului și ratei de schimb Euro la momentul semnării facturii fiscale din 02.08.2013.

A mai relatat, că la 30.11.2013, părțile au semnat actul de verificare, prin care pârâtul a recunoscut datoria în mărime de 485873,82 lei, iar la 10.01.2014, prin scrisoare de garanție, s-a obligat să achite datoria în rate până la 05.04.2014 conform graficul propus, pe care 1-a respectat parțial în sumă de 10000 lei (526,31 euro).

A menționat, că a expediat în adresa pârâtului preavize la 28.08.2013, 16.09.2013, 17.01.2014, solicitând respectarea contractului nr.31-12 din 12.06.2012, scrisoarea de garanție privind stingerea datoriei, însă a rămas fără răspuns.

Având la bază contractul nr.31-12 din 12.06.2012, reclamantul s-a adresat în instanța cu prezenta acțiune solicitând încasarea datoriei de la pârât în mărime de 29961,06 Euro, cu achitarea în lei MDL conform ratei de schimb (cumpărarea Euro) pentru persoanele juridice la BCR Chișinău în ziua efectuării plății și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 16706 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a micșorat cerințele și anume a solicitat încasarea datoriei de 27264,19 Euro, motivând că la 05.09.2014 pârâtul a achitat parțial datoria în sumă de 50000 lei, ce constituie 2696,87 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10.10.2014 acțiunea a fost admisă. S-a dispus încasarea din contul SRL „MAX-HOUSE” în beneficiul SRL „NAYADA SE” suma datoriei rezultată din neexecutarea obligației în mărime totală de 27264,19 euro în lei MDL la cursul BCR Chișinău pentru persoanele juridice, din momentul executării hotărârii și suma de 16706 lei cu titlul cheltuielilor de judecată.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe din 10.10.2014, SRL „MAX-HOUSE” a depus cerere de apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii și remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță în alt complet.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.12.2014 nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat termen apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor până la 22.01.2015 ora 10:00 și anume prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 11349 lei (f.d.73-75).

La 22.01.2015, instanța de apel a admis demersul apelantului privind acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 18.12.2014, acordând termen până la 29.01.2015, ora 10.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29.01.2015 a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „MAX-HOUSE” pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 18.12.2014.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel din 29.01.2015, SRL „MAX-HOUSE” a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului și casarea integrală a încheierii.

În motivarea recursului a invocat comunicarea întârziată a actelor procedurale emise de instanța de apel și anume încheierea din 18.12.2014, care a fost expediată la 20.01.2015, nu a fost comunicată notificarea despre prelungirea termenului pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat, iar încheierea din 29.01.2015 a fost expediată la 16.02.2015.

Consideră, că la emiterea încheierii recurate instanța de apel a admis încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural, în sensul prevăzut la art.432 alin.(3) lit.b) CPC, pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, ceea ce constituie temei pentru declararea recursului.

Verificând legalitatea încheierii atacate cu recurs, în raport cu materialele dosarului, circumstanțele pricinii și normele de drept aplicabile prezentei cauze, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „MAX-HOUSE”, este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art.425 CPC, recursul împotriva încheierii se declară în termen de 15 zile de la pronunțarea ei, iar conform art.111 alin.(3) CPC termenul de procedură începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării actului de procedură.

Prin prisma acestei norme, instanța de recurs constată că cererea de recurs este depusă în termen legal, deoarece la materialele cauzei nu sunt date că recurentul a recepționat pentru cunoștință copia încheierii instanței de apel din 29.01.2015.

Potrivit art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Problema de drept în prezenta acțiune este raportată la normele de drept procedural cu privire la cazurile în care nu se dă curs cererii de apel și restituirea cererii de apel, aspecte reglementate în Codul de procedură civilă.

Astfel, aprecierea soluționării juste a încheierii instanței de apel din 29.01.2015, revine instanței de recurs prin prisma problemei de drept procedural indicate și normelor ce guvernează prezentul raport juridic litigios, după cum urmează.

În corespundere cu dispozițiile art.368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit art.369 alin.(1) lit.a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Fiind investită cu examinarea cererii de apel depuse de SRL „MAX-HOUSE”, instanța de apel a restituit-o prin încheierea din 29.01.2015, pe motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile expuse în încheierea din 18.12.2014.

Reieșind din natura juridică a problemei și normelor de drept procedural aplicabile pricinii, reiterate de instanța de recurs, raportate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea instanței de apel din 29.01.2015 este întemeiată și legală.

Instanța de recurs a ajuns la această concluzie reieșind din faptul că la cererea de prelungire a termenului pentru prezentarea apelului motivat depusă de apelant (f.d.80,81), instanța de apel a prelungit termenul de procedură, din care rezultă că SRL „MAX-HOUSE” a făcut cunoștință cu încheierea din 18.12.2014 prin care i s-a acordat apelantului termen până la 22.01.2015 pentru lichidarea neajunsurilor.

Ulterior, la 22.01.2015, instanța de apel a admis demersul apelantului privind acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 18.12.2014, prelungind termenul până la 29.01.2015, ora 10:00.

Totodată, instanța de apel a înștiințat apelantul prin telefonogramă despre ședința fixată pentru 29.01.2015, ora 10:00 și că trebuie să prezinte apelul motivat și dovada achitării taxei de stat (f.d.88).

Însă, deoarece a fost acordat timp suficient apelantului SRL „MAX-HOUSE” pentru depunerea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat, neajunsuri indicate în încheierea din 18.12.2014 care nu au fost înlăturate, instanța de apel a restituit prin încheierea din 29.01.2015 cererea de apel cu toate documentele anexate, conducându-se de prevederile art.369 alin.(1) lit.a) CPC.

În acest context, instanța de recurs apreciază ca fiind lipsită de temei invocarea recurentului privind comunicarea întârziată a actelor procedurale emise de instanța de apel și că încheierea instanței de apel din 29.01.2015 ar fi ilegală din considerentele că pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat

locul, data și ora ședinței de judecată, ceea ce constituie temei pentru declararea recursului.

Or, conform art.102 alin.(4¹) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară, iar potrivit art.105 alin.(1¹) CPC, înștiințarea se expediază persoanelor juridice de drept privat prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte, inclusiv telefonogramă, norme procedurale aplicabile în speță.

Totodată, în corespundere cu art.56 alin.(3) și 61 alin.(1) CPC, instanța de recurs menționează că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, norme procedurale încălcate de apelantul SRL „MAX-HOUSE”. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Sub aspectul celor relatate, instanța de recurs reține că soluția instanței de apel din încheierea recurată de SRL „MAX-HOUSE” este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond ca urmare a expirării termenului de atac și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În același timp, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (a se vedea cauza Van Hani vs Germania, nr.7557/03 din 11.09.2007).

În contextul normelor de drept aplicabile, raportate la materialele dosarului și circumstanțele cauzei, instanța de recurs constată că prin încheierea din 29.01.2015, instanța de apel a dispus întemeiat restituirea cererii de apel pe motivul că apelantul nu a înlăturat neajunsurile indicate de instanță.

Având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile și argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel din 29.01.2015.

În conformitate cu art.art: 424 alin.(2),(3), 427 lit.a) 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „MAX-HOUSE”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, emisă în cauza civilă la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „NAYADA SE” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MAX-HOUSE” privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii:

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală